

XB-1

Sci-fi / Fantasy / Horror online měsíčník

únor 2024

ÚVOD

V loňském roce časopis prošel další sérií zkoušek a nejen mně není jasné, jak jsme to přežili. Pořád jsme se snažili dát dohromady od covidových časů, nicméně jsme zase s Vladem stáli před tím, že už to fakt nedáme a ende. Ale něco v nás hrklo a prostě jsme se rozhodli, že celou, víc než třicetiletou tradici, zatím nehodíme přes palubu. Že chceme dál přinášet tu nejlepší sci-fi, fantasy a dá-li Freddy Krueger - i horory.

Zavařili jsme památeční kalkulačku a vyšlo nám, že budeme-li mít štěstí, že to dáme. Jak jistě víte, kvalitní povídky jsme vám i v únoru 2024 přinesli v tištěné formě díky nově vzniklé knižní antologii Edice XB-1, ke které každý poslední den v měsíci přibude i další číslo časopisu XB-1 – první ostatně nyní čtete na svém displeji, takže je online, digitální...

Toto první číslo je poněkud spartánské, ale díky našim přátelům a jejich sponzoringu dojde k rychlé nápravě a náhradě našich stránek něčím "novým" na adrese www.casopisxb1.cz, včetně fóra našich fanoušků. Vznikající web bude interaktivní a chceme umožnit snadné začlenění kohokoliv, kdo bude chtít cokoliv pro online časopis dělat. Je jedno, jestli seženete sponzora, stanete se jím, začnete psát recenze, dělat grafiku...prostě sdílet s námi radost z písmenek a knihomolství.

Scifisti / fantazáci / doplňte sami jsou zatím jedním z mála společenstev, kde je jedno kdo jste, odkud jste, kolik máte titulů, Vaše víra, politické přesvědčení etc. A toto je třeba udržet a proto jsme měli Ikarii a teď (pořád ještě) XB-1, forma je koneckonců irelevantní.

Uvidíme, řekl slepej a šlápnul do... ani já, ani Vlado, Františka, Hanka a hlavně Martin nevíme, jestli to vyjde - ale to je teď vcelku jedno, nemyslíte? Prostě táhneme káru dál...

Díky všem, kteří pomohli, pomáhají, nebo budou pomáhat.

29.2.2024

Saša Rusevský

Nové látky proti hadímu jedu

Uštknutí hadem představuje celosvětový problém v oblasti zdravotnické péče, pro který je zapotřebí zlepšit léčbu, protože současné strategie léčby hadího uštknutí se opírají o polyklonální antivenom získaný ze zvířat, jako jsou koně.

Ačkoli tato léčba může zachránit život, může také vést k anafylaxi a vyžaduje identifikaci druhu hada, který uštknul.

Vědci proto v současnosti k řešení těchto omezení použili dostupnou knihovnu lidských protilátek a snažili se optimalizovat monoklonální protilátky, které by dokázaly neutralizovat α -neurotoxiny s dlouhým řetězcem, které jsou obsaženy v jedu hadů z čeledi Elapidae, do které patří zejména kobry a mamby.

Optimalizovaná protilátka byla schopna poskytnout ochranu před otravou jedem u myši a fungovala tak, že napodobovala vazbu mezi toxiny a receptory, na které se vážou. Tato protilátka a přístup použitý k jejímu nalezení představují krok vpřed na cestě k univerzálnímu, optimalizovanému protijedu.

Tento celkový pracovní postup bude snad zobecnitelný pro vývoj dalších protilátek a nabízí při léčbě hadího uštknutí slibný rámec pro vytvoření univerzální protilátky na bázi monoklonální protilátky.

Konec mise Ingenuity na Marsu

Po téměř třech letech ukončil svou misi na Marsu helikop kvadroptéra NASA Ingenuity, první výtvar lidí, který se proletěl na jiném světě, než na Zemi.

Představitelé agentury 25. ledna 2024 potvrdili, že kvadroptéra utrpěla poškození jednoho z listů rotoru a není již schopna letu.

Ingenuity, alias Ginny, jak jí překřtil obslužný tým NASA, byla součástí mise dalšího vozítka NASA Perseverance, které přistálo na Marsu v únoru 2021.

O několik měsíců později malý vrtulník roztočil listy rotoru, vystoupal do řídké marsovské atmosféry, vznesl se do výšky tří metrů a vyfotil Perseverance během svého prvního zkušební letu.

Během své mise Ingenuity dosáhla mnohých úspěchů, které mohli pravidelní návštěvníci stránek mise sledovat takřka v přímém přenosu.

XB-1 doporučuje:

EXKURZE DO SVĚTA DÉMONŮ

Představte si, že jste dítě démona a lidské ženy a svorně nenávidíte jak lidi, tak demony. Ovšem díky genům z pekla máte talent na to, vracet demony z našeho světa zpět a tak se stanete jejich lovcem. Vypadá to jako život plný dobrodružství? Do určité míry ano, ale ve chvíli, kdy se vaše lidská matka rozhodne vládnout peklu i lidem, nezbude moc prostoru pro dobrodružství. Pak musíte být rychlejší než smrt. A že to je pěkně rychlá mrška. František Kotleta ve své nové knize Černá smečka rozehrává originální příběh. Do našeho světa, myšleno svět lidí zde na Zemi, se mohu dostávat a dostávají démoni z pekla. Posednou člověka a užívají si lidských slabostí. V pekle totiž není pro prožitky místo a nikdo mezi nebem a pekem neprožívá emoce, hříchy a nepravosti s tak velkou chutí, jako právě člověk. A to samozřejmě láká demony různých kategorií, aby si k nám chodili užívat z plna hrdla. Je jedno, co se přitom s člověkem stane, nebo jaké následky nese nezřízené užívání si v lidském těle pro lidské tělo. Většinou smrt a neštěstí. Aby se taková věc neopakovala, existují mezi námi lovci, kteří nejenom že provádějí exorcismus, ale umí i lovit a v krajním případě i zabíjet demony. Problémem však je, že démon, který opustí lidské tělo, si může časem najít jiné. A tak se ti nejhorší démoni musí uvěznit v lidském těle a poté uzavřít v kobkách a celách, aby nemohli co nejdelší čas škodit. Takoví lidé se již od biblických dob sdružují v Tobiášově řádu, který má odnože po celém světě. I v Praze. Jenže právě v Praze dochází poslední dobou k podivným událostem, které mají spojitost s Filipem Aksamitem a jeho sestrou. Především však s jejich matkou. Ta obě děti zplodila s démonem, aby je mohla později využít ve svém plánu na ovládnutí obou světů. Pekla i Země. Právě teď nastal čas je využít. Poměrně originální příběh, zavěšený na klasické kostře akčního žánru. Tedy to, co František Kotleta umí nejlépe. Pomalý nástup, seznámení s reáliemi příběhu a následně razantní odpich k nekončícímu kolotoči akce, dějových zvrátů a originálních zápletek. A samozřejmě spousta hlášek, sprostých slov a sexu. Každá hlavní postava, která je hybatelem děje, je propsána tak, aby čtenář mohl děj vnímat jejíma očima. Charaktery se postupně rozvíjí a

nezatěžují tak příběh zbytečným balastem, který s sebou musí čtenář neustále nést a třídit. Kniha tak působí lehce a nenuceně a přitom nabízí to podstatné, aby se děj nestal plochým a samoúčelným. Černá smečka tak naplňuje očekávání fanoušků Františka Kotlety, ale zároveň umožňuje novým čtenářům, aby si našli vlastní důvody, proč se vracet k jeho knihám. Z příběhu je navíc patrná určitá vyzrálost oproti prvním knihám, aniž by to jakkoliv snižovalo osobitý styl Františka Kotlety. Nechybí klasické sarkastické hlášky, ale už nejsou v každém odstavci. Naopak jsou přesně tam, kam by je většina z nás vložila také. A i s vulgaritami autor zachází s větším rozmyslem. Byť jsou v knize pasáže, které vás přinejmenším zarazí, je dobré, že na ně není kladen důraz a tak nepůsobí rušivě. Celkově je nová kniha Františka Kotlety Černá smečka čtivou a poutavou exkurzí do nového světa, plného démonů. Je obrazem toho, že autor stále umí velmi dobře psát a zná své fanoušky. Nabízí jim další oblast, ve které může pouštět z uzdy vlastní fantazii.

(František Kotleta: Černá smečka. Obálka Lukáš Tuma, ilustrace na obálce John Collier. Praha, DOBROVSKÝ s. r. o. 2023. 388 s., cena 399,- Kč)

Hodnocení: ****1/2

Pavel Vinický

HRŮZA NEVÍDANÁ

První příšeru najdeme hned na přebalu. Jedná se o perské zobrazení Leviatana. S příšerami uvnitř knihy, které je věnován tento sloupek, je to ale o něco složitější. Ty nejsou zdaleka tak obrovské. Občas jsou pouhým okem nepostřehnutelné. V ničivosti ale mohou s Leviatanem klidně soupeřit. Kdeže jsou takovéhle příšery schované? To vám vysvětlí autor knihy „Severoamerické jezerní příšery“ ve svých devíti hororových povídkách.

Můj první dojem z knihy byl rozpačitý. Iluminace na obalu mi připomněla spíše jakousi pohádku pro děti, než sbírku hororových povídek. A navíc ten bizarní dlouhý název?

Jenže po přečtení musím uznat, že bizarní název i podivná iluminace dokonale postihují atmosféru tohoto díla.

Ballingrudovy povídky se odehrávají v atmosféře nudné současnosti. Hlavními postavami jsou na první pohled obyčejní lidé, kteří prožívají trauma. Autor pitvá nitra alkoholiků,

zkrachovalých matek samoživitelek, cholericů, ale také hlupáků, kriminálníků a násilníků. V několika povídkách se objevují klasické hororové postavy: Vampýři, zombie, vlkodlaci. Najdeme zde i onu severoamerickou jezerní příšeru, po které dostala název celá kniha. Jenže hororové postavy tu hrají jen druhé housle. Ten pravý horor se odehrává v hlavách hlavních hrdinů.

Povídky jsou krátké a jejich stavba je vždycky podobná. Autor představí postavu, kterou čtenáři velmi plasticky popíše, a nastolí nějakou situaci. Povídka většinou skončí uprostřed důmyslně rozehraného děje. Ballingrudovy povídky jako by zprostředkovávaly nezvykle intimní pohled do krátkého výřezu života hlavní postavy a jeho světa, vyseknutou část, klip.

Pochopení pointy nechává autor na čtenáři. Povídka zanechá v hlavě myšlenkovou bouři, která dlouho doznívá. Příběhy mohou mít několik řešení, ale definitivní závěr zde nikdy není vyřčen. Hlavní postava má například vzpomínku na to, že její kolegy roztrhali vlkodlaci. Nikomu se s tím ale nesvěří. Řeší pouze vlastní provinění z toho, že se spolupracovníkům nepokusila pomoci a z místa utekla. Neobjevili se vlkodlaci nakonec pouze v hlavě ústřední postavy? Neodehrálo se všechno úplně jinak? Co se vlastně stalo? Dokonale prokreslené obrazy zoufalých lidí, konajících zoufalé skutky, by se pak daly nazvat jakýmsi živými obrazy.

Příšery známe z filmů nebo knih. Znalosti o příšerách, skrytých v našich hlavách, máme ale jen kusé a nedokonalé. Možná je to tím, že proti upírům a vlkodlakům máme česnek a stříbrné kulky, ale proti paranoie, vyhoření, depresi, schizofrenii, traumatu nebo trudomyslnosti máme v lepším případě pouze prášek. Tyhle stavy si nechceme přiznat, nechceme je vpustit do domu. Nalháváme si, že neexistují, že se nás to netýká. Ve skutečnosti jsou pořád s námi, jsou kolem nás a ovlivňují životy našich přátel i příbuzných.

Ballingrud loví právě tyhle bestie a uzamyká je do svých povídek. A je to hrůza nevidaná!

(Nathan Ballingrud: Severoamerické jezerní příšery. Obálka: Corbis. Přel. Milan Žáček. Host, Brno, 2023. 240 s., cena 379,- Kč)
Hodnocení: *****

Milan Štajer

PESTRÁ HRST DOBROT

Na antologii *Andělé a démoni* jsme čekali dlouho. Náplň téhle bonboniéry se během let obměnila, některé povídky byly vyjmuty a zveřejněny jinde, jiné přibyly, avšak celek tím nijak neutrpěl, možná naopak.

O tom svědčí již první, úvodní povídka Františky Vrbenské *Zlatý oblak, černá voda*, která nás zavede mezi Tádžiky, o jejichž zem se zrovna velice zajímají Angličané i Rusové. Kde najít duši, která by potěšila kohosi ve výšinách? Znalost reálií a kouzelný jazyk vypravěčky jsou doslova lahůdkou.

Podobně je tomu u příběhu starého známého Velese (*Anděl, démon a já*) Vlada Říši, který se rozhodne pomoci strážnému andělovi se zešedlou aurou, s jakou se opravdu beztretně nemůže ukázat mezi svými. Jakpak Veles proklíčkuje i tímto příběhem, plným nástrah?

Zajímavá spolupráce Olega a Mišela, takto ďábla a anděla, v Pardubicích (Karel Doležal, *Jablko hříchu*) nepokrytě prozrazuje nadhled a radost z tvorby příběhu, který svou pointou překvapí příznivce té i oné strany. Markéta Gajdošová přispěla do antologie *Hřbitovem andělů*, kde humor nehledejte ani náhodou. Zavede nás do věčného sporu a nenávisti živoucích a bezduchých, které nikdo pořádně nerozumí (a nechce slyšet, že se mohli stát nástroji kohosi dalšího) a která vrcholí zbytečnými válkami.

Ondřej Rindt (*Andělé, dáblové a démoni*) pro čtenáře pečlivě vystavěl svět na základech naší současnosti, jaký bychom zažívat asi moc nechtěli. Fanatická inkvizice, nebezpečí z neznámého zdroje, které může rozvrátit křehký stav světa... Vše tu vyznívá patřičně a uvěřitelně.

Slepé kuře také občas najde zrno, ovšem pokud je jím zelenáč, toužící po magických znalostech, může zvorat, na co přijde. Anna Winterová ve *Městě z prachu* rozehrává pátrání po bájném místě, spojeném až s Hyperborejci, majícím zásadní význam pro všechny, co jsou zapojeni do světa magických praktik.

Drobná krutost Lucie Lukačovičové je stvořena bez návaznosti na náš svět, patří k vynikajícím fantasy povídkám, jaké potěší i velmi náročného čtenáře. Vysoká hra vládce lesa, snaha přežít zelenooké paní Maely a role ledového elfa jsou součástí pestrého divadla s nečekanými zvraty.

Úplně jiný šuplík otevřel Tomáš Bandžuch návratem ke klasice, kterou doplnil a ohnul podle svého. Věřte, že během čtení *Švejkových nehod ve vlaku* chvílemi zaslechnete jeho představitele Hrušínského a vybaví se vám i jeho dobrosrdečný a jakoby hlupákovský úsměv.

Výzvu k příspěvní do antologie poslechla i Julie Nováková svou *Cestou do pekel*. Název je i není doslovným označením části děje, jestliže hrdinka Lydie přijme detektivní úkol a je pro ten účel vybavena schopnostmi nižšího démona.

Hanina Veselá v příběhu *Milost není možná* také využila hrdinka s magickými schopnostmi, podepřené mocí démonického pomocníka, ovšem ta svého protivníka zná. Přesto se nositelka atranového meče musí potýkat i s nečekanými odhaleními.

Přízrak a básnička Petry Lukačovičové nás zavede do New Yorku mezi mladé nadané umělce. Autorka vykresluje postupné podléhání tlaku i boj o nezávislou vlastní osobnost. Je tvorba jejím vyjádřením nebo vysátou podstatou – a kým?

Velký bůh propasti Dana Tučka nás mimo jiné zanese na začátek minulého století opět kamsi do Čech, do společnosti sedmera filozofů a vědců, kteří vědí, že poznání je třeba přinášet oběti – nikoliv však přímo své osobní. Vypráví stylem někdejších významných autorů, ježména Artura Machena, kterému je povídka věnována.

Další povídka nás doslova provede různými stránkami různých hrdinů. *Stránky jejich životů* Moniky Freyové se mimo jiné zabývají zápasem s místní nadpřirozenou mafií a těžko přemožitelným šéfovým služebníkem.

Knihu uzavírá *Kára z očiště* Jany Rečkové. Setkání s ní mne velmi potěšilo. Její očištěcový svět, zaplněný mnoha barvitými postavami různého původu ve mně uvízl jako mnoho jiných jejích příběhů. Veliká škoda, že se ničeho dalšího již nedočkáme! Potvrzuje a povyšuje antologii jako vysoce kvalitní sbírku příběhů z různých sfér a prostředí. Knihu jsem nečetla na jeden záťah, na to je příliš pestrá a každý z patnácti autorů má odlišný styl. Můj dojem jako čtenáře může vytknout některým místům vyšší nárok na soustředění a pozornost, zároveň ale přináší úžas a potěšení z mnoha netradičních pohledů na bytosti, které řadíme mezi anděly, demony a d'ábly. Bonboniéra má skvělou značku a luxusní obsah.

(Andělé a démoni, editor Vlado Ríša, vydal Golem Ríša, obálka Dan Růžička, 2023, vázaná, 350 s., cena 375,- Kč)

Hodnocení: ****1/2

Hana Mudrová

LESK A BÍDA ZBOJNÍKŮ

Alwyn se narodil v bordelu a to jako by určovalo i celý jeho další osud. Ne, že by se prodával za pár peněz každému, kdo si řekne, ovšem existuje-li nějaké jiné označení pro chaos, jímž byl jeho život poznamenan, bordel to vystihuje naprosto přesně.

Jako malý klučina měl tu „smůlu“ připojit se k nechvalně proslulé zbojnické skupině Deckina Scarla, jež rozsévala strach do srdcí všech, kdo procházeli Shavinským hvozdem. Jenže jak už to s podobnými skupinami bývá, sláva trvala jen do té doby, než celá banda skončila pod kopyty jízdy královských vojáků. Před oprátkou zachránila Alwyna pouze náhoda, která je naneštěstí právě tak vrtkavá, jak je o ní všeobecně známo. Ostatně, doživotí v ostře hlídaných a nemilosrdných dolech by pro mnohé bylo tou horší variantou, jak ukončit existenci.

Někteří lidé však lpí na životě natolik, že ani ta nejhorší slota je nemůže vyvést z optimismu. A už vůbec je nerozhodí přešlap z bláta do louže a následně pod okap. Útěk z vězení, končící službou v královské kumpanii vyvrhelů tak ale působit může a je jedno kolik očí přivřete. Obzvláště, když vás hned po prvním úspěchu pošlou do nejnebezpečnějšího koutu země, kde náboženští fanatici jsou jen krůček od toho, aby zem zalili krví všech nevěřících...

Skotský romanopisec Anthony Ryan (*1970) zazářil na trhu svou epickou fantasy *Stín krkavce* (Host 2014-2023), na níž v krátkém čase navázal ještě dvěma romány série *Čepel krkavce* (Host 2020-2021). Fanoušky mezitím potěšil i neméně oblíbenou trilogií *Draconis Memoria* (Host 2018-2020). Všechny jeho romány se přitom vyznačují precizní stylistikou, která vzdává čest zakladatelům žánru, stejně jako citem pro velkolepé dobrodružství, jež zaručují dny a týdny fantastického čtení. Novinka *Vývrhel* se vydává jinou cestou, než předchozí jeho díla, třebaže základ zůstává stále stejný. Pro epickou fantasy se autor narodil, přičemž mu nedělá nejmenší problém stvořit s každou další knihou nové světy, náboženství či charismatické hrdiny. Všechno to současně působí

přirozeně, uvěřitelně a především nově. Tentokrát se tedy můžete ponořit do strastiplné odyssey sympatického odpadlíka, jehož dobrodružství jako by se zrodila z nedostižné fantazie Alexandra Dumase.

Nejde jen o jednoznačnou podobnost s Robinem Hoodem, která se automaticky nabízí, ale i osnovu románu samotného. Příběh je protkáno mnohými intrikami nepřátel, jež si hrdina stihá dělat prakticky na potkání, svízelnými dobrodružnými eskapádami a v neposlední řadě také nečekanými zvraty. Jednotlivé motivy jsou sice průhledné a známé z jiných děl, ovšem tím, jak se děj neustále proměňuje, komplikuje a vyvíjí, je pro vás nemožné odhadnout, jaký směr zápletka nakonec nabere.

Opět platí, že největší silou autora je schopnost vyprávět. Ačkoli první román z plánované trilogie *Úmluva oceli* čítá neskromných šest set třicet stran, nelze text osočit z hluchých míst nebo prvoplánové výplně. Po celou dobu se příběh drží jasně vytyčené linie, jejíž finále je zdánlivě v nedohlednu, ale postupně se k němu děj se vši parádou blíží. Průběžně je zároveň obohacován dalšími a dalšími záhadami, které s největší pravděpodobností dostanou prostor v následujících dílech.

Vyvrhel tak není ničím originálnější či lepší, než předchozí romány Anthonyho Ryana. Nabízí však plnohodnotné dobrodružství, plné smělého hrdinství, krkolomných přátelství a nezbytného hřmotu oceli na válečných polích. Tohle je poctivá heroic fantasy, pro kterou fanoušci tento žánr milují. Bez magické omáčky či bájných ras, zato však s plnou porcí řádně hořkého patosu. Tady se musí prolévat krev, aby si člověk zachoval přičetnost, třebaže právě tohle životní krédo vede pouze k jedinému konci. Aneb s čím kdo zachází, tím také schází a je jedno, zdali jste pán, anebo kmán.

(Anthony Ryan: *Vyvrhel*. Překlad Tomáš Jeník. Obálka Jaime Jones. Host 2023. 632 s. 549 Kč)

Hodnocení: **** 1/2

Wojta Běhounek

MRTVÍ MUŽI

Miroslav Žamboch je natolik známé jméno v rybníku současné české fantastiky, že připomínat jeho dlouhou řadu úspěšných titulů od čisté fantasy po čistou sci-fi by bylo více než mrhání časem. A tak k věci. Jeho

současným posledním počinem je titul *Koniáš a Bakly - Mrtví muži*, jak už název těm alespoň průměrně zkušeným napovídá, bude to o dvou jeho asi nejúspěšnějších postavách a podtitulek „Mrtví muži“ nikoho nenechá na pochybách, že půjde, jako obvykle, těm dvěma o všechno.

Koniáš – nyní nový hrabě Dask, si užívá se svojí Anne a dětmi klid na vyžehněném panství a málokdo by v něm poznal toho obávaného zabijáka Koniáše, který byl svého času trnem v oku císaři a nejen němu. Bakly zase z nedostatku jiné práce přebývá v jednom z přístavů Horporu a chystá společně s panem Lasičkou podporu pro pašování magických artefaktů císaři pod nosem s jediným cílem, způsobit císaři v rámci jeho soukromé války, co největší ztráty. A tak padne na soukromé audienci velkovévody Varatchiho u samotného císaře rozkaz zbavit se obou, bez ohledu na prostředky a náklady. Že to nebude lehké ani levné, je nad slunce jasnější.

Mirolav Žamboch postupně spojuje svoje dvě patrně nejúspěšnější postavy do jednoho příběhu, který začal na přelomu tisíciletí první povídkou s Koniášem - *Štěstí z pekla* a v současnosti, sérií samostatných titulů splétá jejich osudy v akci nabitém pokračování. Kam to povede a jak to nakonec dopadne ví jen autor sám, ale je jasné, že to bude přes mrtvoly nepřátel těch dvou. Přes hodně mrtvol. Tolik k nastavení příběhu. Jinak je to klasická „žambochovina“ - to znamená, že oba hlavní protagonisté příběhu, každý jinde, musí čelit přesile v od začátku nevýhodné situaci a kromě svého válečnického umění musí využít svých zkušeností a důvtípu. Koniáš – šermíř a dobrodruh, ale také vzdělaný šlechtic, málem padne na objížděce hrabsví do léčky a po celý zbytek své části příběhu prchá před pronásledovateli, které postupně likviduje až do samotného konce. Bakly – bývalý gladiátor a obávaný zabiják s nezlomnou vůlí, který sám sebe už dávno pohřbil a svojí existenci na tomto světě zasvětil jedinému účelu – působit císaři co největší škody kde to jen jde, nastraží sám sebe a náklad cenných artefaktů jako návnadu nejlepší jednotce císařství a po celý zbytek té svojí části příběhu zasvětil v podstatě bezvýhodnému souboji na vodě s mnohonásobnou přesilou. Jak je u tohoto autora dobrým zvykem, nic se neobejde bez důkladného plánování, kladení důmyslných léček a nakonec akci nabitému vyvrcholení příběhu. Za zmínku stojí ještě krátký vstup nové postavy do příběhu – prospektora Rozena Molaka, který je jedním z nejlepších

hledačů ztracených magických artefaktů a který během svých dvou kapitol otevře dveře do dalšího pokračování příběhu tím, že objeví naleziště magických krystalů s obrovským potenciálem.

U titulu *Koniáš a Bakly - Mrtví muži* by se chtělo napsat něco jako návrat ke kořenům a poznamenat cosi o staré a dobrém, ale jakkoli tomu tak asi opravdu je, vývoj je patrný. Obě postavy zestárly a příběh se rozrostl o celou řadu vedlejších postav, hrací pole se zvětšuje. I tak, ale Miroslav Žamboch zvládl tuhle výzvu na výbornou a jak je u něj dobrým zvykem, nejde jen o to, o čem to celé je, ale i jak je to napsané a tyto dvě disciplíny se povedlo splnit na výbornou a fakt, že z celé věci je cítit opět to staré dobré, je jako bonus a třešnička na dortu, kterou ocení zejména ti, kteří mají příběhy obou hlavních protagonistů načtené komplet.

(Miroslav Žamboch: *Koniáš a Bakly - Mrtví muži*, vydalo nakladatelství Stanislav Juhaňák – Triton v roce 2023 v edici Trifid, brož., 363 s., cena 436,- Kč.)

Hodnocení: ****1/2

David Hlušíčka

VELKOMĚSTSKÝ TVOR NA VENKOVĚ

Praha vs. venkov. Je to prastarý souboj hlavního města s malými městečky nebo dokonce vesnicemi. Vděčné téma pro filmové komedie, hospodské vtipy či námět pro vytváření nadávek. Klidně to ale může být zápletka pro drama o mezilidských vztazích. Co třeba mysteriózní thriller nebo dokonce horor? Jaroslav Konáš odpověděl knihou *Město v mlze*. Zápletka románu je prostá. Spisovatel a „pražák“ Robin Verner se rozhodne z hlavního města na pár měsíců odjet někam hodně daleko. Dostane nabídku vést kurzy tvůrčího psaní v horském městě Rozklava. Pro Robina je to ideální možnost odpočinout si od velkoměsta, utřídit myšlenky a třeba začít psát novou knihu.

Rozklava je díra. Jako by se v ní zastavil čas někdy před třiceti lety. Malé město disponuje prázdnými ulicemi, do kterých ani místní nechtějí chodit, nefunkčním internetem a v rádiu mají několik dekád starý playlist. Působí to jako divočina a zpočátku je s tím Robin v pohodě. Ale postupně zjišťuje, že nefunkující wifi je ten nejmenší problém Rozklavy. Je tu totiž spousta lidí, kteří vzývají Pána lesa.

Město v mlze si vystačí s nějakými sto devadesáti stranami a za tu dobu dokáže vytvořit silnou atmosféru města, které se tak trochu odmítlo zapojit do moderního života. Konášův styl psaní je především zpočátku poměrně úsporný, ale čtivý. Dbá na to, aby v textu nebyla žádná vata a příběh pádil vpřed.

Není žádným tajemstvím, že autor se nechal inspirovat Lovecraftovským hororem či tradičními lidovými legendami. Velkou část knihy se ale možná budete sami sebe ptát, zda se v románu objeví něco nadpřirozeného nebo se bude román držet „pouze“ reality.

Město v mlze obsahuje docela hodně žánrových klišé. To není kritika, ale konstatování. Konáš dobře zná žánr, který píše, a jako čtenář se dočkáte všech možných známých propriet typických pro mystery thriller nebo Lovecraftovský horor. Naštěstí je kniha ale správně „česká“. Tady je právě skvěle využitý onen zmíněný konflikt „pražák x venkov“. Příběh je tak osobitý a nechybí ani humor.

Román se dá chápat i jako určitou metaforu ke zpátečnictví nebo úzkostnému lpění na tradicích. Robin je chytrý, ale ne nadlidský génius. Není to rváč, ani nedisponuje super hrdinstvím, ale také není posera. Jedná lidsky a působí jako chlápek, který je skutečný. Snad jen jednou se zachová pro mě osobně (to je třeba zdůraznit) nepochopitelně. Jinak ale dobře napsaný charakter.

Dobře dávkovaná atmosféra, napětí a postupně přibývání problému čtenáře dobře naláká na závěr. Ten je vcelku divoký a je...dobrý. Jen dobrý?! Autor zde popustil uzdu fantazii a pojal konec vcelku velkolepě. Nicméně jsem čekal poněkud vynalézavější samotné ukončení.

Jaroslav Konáš je nejvíce znám pro svou publicistickou činnost. Píše o hrách a o hudbě. Spoluzaložil hudební měsíčník Headliner, přispívá do časopisů jako ABC či Level. Můžete hop znát i z několika pořadů na Stream.cz (Hudební masakry). V roce 2018 debutoval románem „Dominika“, který se řadí do magického realismu. Město v mlze je jeho druhou knihou.

Město v mlze je výborný mysteriózní thriller, který se z velké části drží tradičních postupů pro tento žánr. Místy ale více inklinuje i k hororu a od jiných tématicky podobných knih ho odlišuje zasazení. Právě ony české realie přidávají knize osobitost. Navíc typově podobných románů u nás

příliš nevyšlo. Jaroslav Konáš skvěle pracuje s atmosférou a vypráví příběh Robina Vernera, kterému budete fandit.

(Jaroslav Konáš: Město v mlze Obálka: Gabriela Sigaud. Argo 2023. 192 s., cena 348,- Kč)

Hodnocení: ****

Tomas Marton

HOROR S PŘESAHEM

Po antologii (převážně českých) povídek Bizarropolis se kroměřížská Carcosa v osmém svazku edice Club Bizarre vrací k již čtenářsky prověřené autorské veličině, a sice Carltonu Mellickovi III, tentokrát tajnosnubně znějícím titulem Orgie v chomoutu.

V úvodu sám autor přiznává inspiraci Kafkovým Procesem, a tak podobně jako nešťastného Josefa K. i hlavního hrdinu tohoto krátkého románu a vypravěče v jedné osobě (jehož jméno se nikdy nedozvíme) hned zkraje první kapitoly navštíví dvojice policistů, která jej odvede, aby mohl být obviněn ze zločinu, jehož podstata mu uniká. Bude si muset odpykat 18 let ve vězení, protože neuzavřel sňatek, k němuž byl opakovaně soudně vyzván, když přivedl jistou dámu do jiného stavu. Jenže protagonista papírovou poštu nečte, coby swinger si své partnerky nepamatuje, a o život v manželství nestojí. Ale máte-li na výběr mezi dlouholetým vězením a chomoutem, zvolíte nejspíš tu přívětivější variantu, tedy jestliže dopředu zvážíte veškerá pro a proti. Na dlouhé úvahy však náš hrdina čas nemá, a tak – neprozřetelně – kývne na rychlou svatbu.

To, že jeho nastávající – dívka jménem Dokura – trpí prazvláštními anatomickými anomáliemi, při obřadu se se svými příbuznými věnuje sexuálně podbarveným aktivitám a nakonec novomanželovi ukousne prsteníček, aby si ho pověsila na krk jako ozdobu, je teprve začátek. Patří totiž k tajemnému kmeni Usagiů, kteří berou manželství, výchovu dětí a partnerský svazek smrtelně vážně, doslova. A možná to vůbec nejsou lidé...

Mellick sám v knize uvádí, že pokud vám námět připomene o něco starší titul Zbouchnul jsem Satanovu dceru, není to náhoda. Orgie totiž vznikly na základě motivů, které pro Dceru nakonec zamítl. Ovšem zápletkou o

muži, kterého tajemná dívka nutí do podivného svazku, veškerá podobnost končí. Obsahově jde o zcela odlišný příběh, více vystavěný na psychologických aspektech hlavního hrdiny a téměř thrillerovém napětí. A samozřejmě humoru, ačkoli tentokrát nečekejte pouze „černou komedii“, Orgie sklouzávají až k jízlivé satíře, a zatímco sám autor používá pro text termín „absurdní horor“, já bych si přisadil a označil jej za surrealistou dystopii. Ano, základem je sice hrdinova snaha vymanit se z nezáviděníhodné situace, jenže je to systém budoucího státu vybudovaného na snaze se co nejvíce podřídit dětské nevinosti a rodinným hodnotám, a za tímto účelem uzpůsobit nejen kulturu, ale i morální a právní normy. S každou kapitolou vás mrazí čím dál víc, až spolu s hrdinou dospějete k jakémusi existenciálnímu nihilismu. Ale nečekejte čistě filosofický traktát. V knize samozřejmě hraje podstatnou roli i starý dobrý živočišný sex, popsáný s explicitností hodnou pornografie. Navzdory zaškatulkování autora coby erotického tvůrce, jde v rámci česky vydaných titulů teprve o jeho třetí knihu (spolu se Strašidelnou vaginou a Magořinou), v níž je lidská sexualita popisována do podrobnějších detailů. Nicméně jako v obou předchozích knížkách i zde na pohled samoučelné perverzity snažící se šokovat mají v příběhu své místo a s postupujícím dějem se odsouvají do pozadí. Carlton Mellick je u nás už zavedeným žánrem sám pro sebe. Byť se nejedná o jeho opus magnum, Orgie v chomoutu vás chytanou, pobaví, ba dokonce donutí se zamyslet, a to všechno v nenáročném krátkém příběhu brakového střihu.

Prostě horor s přesahem.

(Carlton Mellick III: Orgie v chomoutu. Přel. Milan Žáček. Obálka: Ed Mironiuk. Kroměříž: Carcosa, 2023. 192 s., cena 299,- Kč.)

Hodnocení: ****

Jakub Marek

NA VODĚ

Pro ty z vás, kteří jste fanoušky a fanynkami young adult fantasy, nebude jméno Amie Kaufman žádnou novinkou. Tato australská autorka je totiž polovinou známého autorského dua, které společně s ní tvoří Jay Kristoff, a které spolu vyprodukovalo ne jednu, ale hned dvě velmi dobře

hodnocené knižní série – Akta Illuminae a Aurora. Obě tyto série mají velký ohlas na českém trhu, o čemž vypovídá i jejich hodnocení na Databázi knih, kde všechny díly mají víc, než 85 %.

Když jsem tedy zjistila, že u nás vyjde její první, samostatná kniha, měla jsem velká očekávání. A Ostrovy bohů jsou opravdu dobrá prvotina. Za hlavní hrdinku by se dala považovat Selly, mladá dívka, která se celý život plaví po moři a která se chce vydat za svým otcem, námořníkem, který je na druhé straně oceánu. Jenže Selly nemá zrovna štěstí a skončí na lodi spolu s rozmazleným princem, na cestě na Ostrovy bohů, kde mají vykonat tajnou misi k záchraně světa.

Velmi pozitivně hodnotím rozhodnutí Amie Kaufman vyprávět příběh pěti různými lidmi. Ano, ne všechny postavy a úhly pohledu mě bavily, občas jsem měla chuť kapitolu přeskočit, ale tyto pohledy přispěly na čtivosti knihy a na spádu děje. Kdybychom totiž vše viděli jen skrze Selly, myslím si, že kniha by byla poloviční a poměrně zdlouhavá a nudná. I přes to ale trvalo, než jsem se pročetla úvodem. Ten se poměrně táhl, jako snad u všech prvních dílů série, ovšem druhá půlka to vylepšila. Najednou zde bylo spoustu akce, napětí a já jsem se jen stěží odtrhla od čtení. Do toho započítejte skvěle vymyšlený svět, nezvyklé prostředí na moři (kdy to byla snad první kniha, kterou jsem četla a která se většinou odehrávala na lodi) a nenápadně hozené silné myšlenky uprostřed odstavce a vznikne z toho velmi povedené dílo. A nebojte, i milovníci/ce romantiky si zde něco najdou. Je zde přítomna i malá lovestory, která ovšem není středobodem příběhu a nijak ho nenabourává, právě naopak ho trochu povyšuje na další, pro mě lepší úroveň. Co se mi ale líbilo snad nejvíc, je vztahová linka mezi postavami, která má často přirozený, uvěřitelný vývoj. Jako čtenářka jsem rozuměla všem křivdám, v jednu chvíli jsem byla naštvaná, v druhou chvíli, při změně pohledu, jsem poté rozuměla důvodu hádky...vše pro mne bylo velmi reálné, neuspěchané. Abych nebyla jen pozitivní, je třeba opět počítat s tím, že nás čeká otevřený konec. Myslím si ale, že v tomto žánru už to jinak nejde a pokud sáhnete po jakémkoliv fantasy určené pro young adult, musíte počítat s tím, že se na konci naštvete a pak budete dalších několik měsíců čekat na pokračování. Amie Kaufman ale rozhodně za přečtení stojí i jako samostatná autorka a myslím, že určitě neuděláte chybu, pokud se rozhodnete investovat čas do této začínající série.

(Amie Kaufman: Ostrovy bohů. Přel. Zuzana Stifterová. Praha, Coobook, 2023. 375 s., cena 449,- Kč)

Hodnocení: ****

Karolína Vinická

V JEJÍM SRDCI SVĚT SE TRÍŠTÍ

Je 8. srpna 1984. Osmiletý sirotek Jack Thatch navštíví se svou tetou hroby svých rodičů a přitom si všimne tajemné holčičky s tmavými vlasy a očima, sedící na lavičce s oblíbenou knihou. Dá se s ní do řeči – a tím navždy změní svůj osud. To ale ještě neví. Zatím ví jen to, že se dívka jmenuje Stella a že jí doprovázejí podivní dospělí. A že stejně náhle, jako se objevila, náhle zmizí. A protože na ní nedokáže zapomenout, vydává se na hřbitov znovu a znovu, dokud jí přesně o rok později znovu nepotká. A za rok znovu. A znovu. Jejich setkávání pokračuje celá dlouhá léta, do dospělosti a Jack se dozvídá čím dál více. Včetně faktu, že Stella, jak se dívka jmenuje, má schopnost vysávat z lidí jejich životní sílu. A že za tím vším stojí jakýsi záhadný experiment...

Ano, ne zrovna originální podobnost s (nejen) současnými popkulturními fenomény autorovi nejde moc zamaskovat („tys s nadšením koukal na Stranger Things, že jo J.D.? A taky jsi dost četl X-meny, že ano?“), ale to naštěstí až takový problém, protože zkušený hororový autor Barker dokázal provařený materiál rozvinout v monumentální, spleť a košatý příběh, zabírající téměř čtyřicet let, do kterého postupně přibývají další a další postavy, včetně detektiva vyšetřující záhadné každoroční vraždy, nebo chlapec známý jen jako „subjekt D,“ rostoucí v izolaci v malé laboratoři.

V případě této knihy by byla škoda prozrazovat cokoli z děje, abych neničil zážitek z nečekaných zvratů a postupných odhalování. Příběh je směs hororu, thrilleru a detektivky a stojí na do hloubky propracovaných věrohodných postavách. Je to logické, neboť příběh zabírá celá desetiletí, takže postavy mají mnoho prostoru zrát a růst, ale také je nutné v příběhu nespěchat a postavy i detaily příběhu představit v podrobnostech, které nakonec do sebe zapadnou. Naštěstí je Barker natolik dobrý spisovatel, že mu to nedělá problém a jeho kniha je čtivá od začátku do konce.

Komplikovanou strukturu, množství hlavních a vedlejších postav, stejně jako reálií a dalších detailů dokáže udržet pevně v rukou, bez zbytečných děr a berliček, a přitom jí obléct do slušivého, živého, jazykově bohatého slohového kabátu.

Přemýšlím a hledám na Barkerově knize nějakou slabinu. Už to, že musím hledat ukazuje na úroveň kvality, ale přece jen. Rušivým elementem je paradoxně hlavně počáteční dynamika vztahu mezi Jacka a Stellou. Ze začátku není jasné, proč se Jacka do Stelly takovým osudovým způsobem zamiloval, co způsobilo jeho téměř posedlost. Vztah je z počátku celkem „instantní,“ ačkoli jinak jsou vztahy mezi postavami knih poměrně propracované a věrohodné.

Kromě toho, a kromě nápadné podobnosti základní zápletky s výše zmíněným seriálem se ale mouchy hledají těžko. Kniha je ideální pro ty, kteří milují horor a mysteriózní příběhy, a kteří se chtějí rádně a dlouhodobě zakousnout do rozsáhlého, košatého příběhu.

(Barker, Jonathan Dylan: V jejím srdci svět se tříští. Překlad Lenka Fajtejsová. Obálka Dark Crayon. Praha Knihy Dobrovský – Fobos 2023. 640 s., cena 499,- Kč).

Hodnocení: ****1/4

Filip Pivoňka

VOLÁNÍ CTHULHU

Příběhy Howarda Phillipse Lovecrafta jsou dnes již klasika, ačkoliv se jim dostává více pozornosti než kdy dřív. Když se řekne Volání Cthulhu, většině hororových fanoušků se zrychlí tep. Co si ale poznávání prastarých božstev zkusit na vlastní kůži? Třeba v gamebooku?

Nakladatelství Mytago nedávno vydalo „Zvol Cthulhu: Volání Cthulhu“ od argentinského spisovatele Leandra Pinta, pro něhož je to první česky vydaná kniha. Je to vcelku netradiční gamebook, který zaujme svou velikostí. Jedná se totiž o velmi drobnou knížečku, která se vejde do kapsy. Skrývá sto jedenáct odkazů, což je rovněž ukazatel toho, že tento gamebook patří k těm kratším. Odlišnost oproti jiným gamebookům je ale především v tom, jak se hraje. Totiž „Volání Cthulhu“ nevyžaduje žádné herní kostky, inventář a vlastně vůbec nic. V zásadě se jedná

„pouze“ o interaktivní knihu, ve které výběrem příslušných odkazů ovlivňujete svůj příběh.

Ten vás zastihne v roce 1926, kdy se dozvíte o smrti svého prastrýce, který byl profesorem semitských jazyků na univerzitě. Na vás je jeho smrt prozkoumat. Do čeho se to váš prastrýc vlastně zapletl? Co zpodobňuje ta děsivá rytina nalezená mezi jeho zápisky?

Na to, že je „Volání Cthulhu“ krátký gamebook, nabízí hned několik možných cest, kterými se vydáte pátrat po záhadách. Díky tomu vás jistě naláká zahrát si příběh i vícekrát. Ostatně nezabere to příliš času.

Nečekejte žádné souboje (jak bylo již zmíněno, žádné herní mechaniky kromě výběru odkazu tu nejsou) a rovněž mějte na paměti, že předlohou jsou Lovecraftovy příběhy. Těch se gamebook opravdu drží a umí navodit podobnou atmosféru. Pokud jste HPL četli, nejspíš budete velmi dobře vědět, kam se cesty v gamebooku budou ubírat. To je vcelku škoda, protože pro znalce HPL tu není prakticky nic, co by je překvapilo.

Příjemným zpestřením knihy jsou velmi pěkné ilustrace a také bestiář v závěru gamebooku. Jsou to vesměs známé postavy Lovecraftových děl.

„Zvol Cthulhu: Volání Cthulhu“ je prima hororové čtení, které může zaujmout čtenáře, kteří Lovecrafta dosud neznají, ale i velmi skalní fanoušky autora, kteří potřebují mít zkrátka vše, co s ním souvisí.

Gamebook má velmi dobrou atmosféru a nabídne hned několik příběhových cest, kudy se vydat. Bohužel obsahu není mnoho a zkušenému hráči gamebooků nemá co dát. V tomto ohledu například nedávno vydaný gamebook „Dům na Strážném vrchu“ od Gregora Plowmana jasně vítězí. „Zvol Cthulhu: Volání Cthulhu“ je hezky zpracovaná knížečka na jedno odpoledne, která může potěšit, ale na úplné nadšení to nestačí.

(Leandro Pinto: „Zvol Cthulhu: Volání Cthulhu“ Obálka: Adrián Lucas Hernández. Mytago 2023. 128 s., cena 299,- Kč)

Hodnocení: ***

Tomas Marton

SENZACE TIKTOKU

Jednou za čas se na sociálních sítích zvedne vlna nadšení, spojeného s vydáním nové knihy. Zažila jsem to už mockrát, někdy jsou to velmi podařená díla a někdy to trošku pokulhává. Když jsem se dozvěděla, že

momentální senzací na sociálních sítích je kniha Storočí od americké autorky Alex Aster, zvědavost převládla a já se rozhodla přečíst ji. Děj je poměrně zajímavý a na první pohled mě zaujala anotace. Autorka nám předkládá souostroví Světlozory, kde spolu žije šest národů - Nebesané, Slunečnané, Měsíčnané, Přírodňané, Souhvězd'ané a Temnoť'ané, kdy každý tento národ obývá jeden ostrov. Jenže toto souostroví je prokleté a kletbu lze zrušit pouze jednou za sto let. V době, kdy se děj odehrává, je hlavní hrdinkou královna Přírodňanů, Isla. Ta se pokouší i přes to, že narozdíl od ostatních nezná magii, kletbu zrušit tím, že vyhraje souboj s ostatními vladaři a vladařkami. Už z tohoto krátkého shrnutí je jasné, že čtenáře a čtenářky čeká velká dávka akce, intrik a bojů. Není tak divu, že je Storočí velmi přirovnáváno k Hunger Games. I přesto jsou ale mezi těmito dvěma knihami velké rozdíly. Tam, kde Hunger Games bylo o přežití, lovu a o tom, co z člověka udělá zoufalství a vůle přežít, Storočí jsem spíše vnímala jako ukázkou tichého boje - intrik, manipulací, lhaní a podvádění. Každý vladař či vladařka měl svůj tajný plán a bylo velmi zajímavé vidět, jaké hry rozehrávají a jejich vzájemné interakce.

Na knize velmi oceňuji jednotlivé postavy. Je vidět, že autorka opravdu ví, co dělá. Naprostá většina postav byla velmi zajímavá, uvěřitelná a měla reálný vývoj. Skoro všechny jsem si zamilovala, a i když byly samozřejmě výjimky a sem tam se objevil plochý charakter, využívaný jen k podpoře děje, celkově to hodnotím jako jedno z největších plusů. To bylo podpořené tím, že vlastně celou dobu nevíte, co kdo hraje a zda je to jejich skutečná povaha, nebo maska, kterou si nasadili. Tím druhým je potom opravdu skvěle vymyšlený fantasy svět. Alex Aster musí mít opravdu bujnou fantazii, protože to, co dokázala vytvořit, je skutečně velmi působivé. To všechno si propojte s velmi reálně působící romantickou linkou, kdy vzájemnou chemii cítíte už při přečtení jednoho odstavce. Dostanete něco, co vás nepustí ze svých spárů, dokud nepřčtete poslední stránku.

Je jasné, že zde byly i nějaké negativní věci - občas až moc jasné zápletky (které by měly skončit velkým překvapením, ale už od začátku mi bylo jasné, jak to dopadne), občasné faktické nesrovnalosti, nebo občasná nelogičnost děje. Ale v celkovém shrnutí mi pozitiva stejně převládají nad negativy. Samozřejmě je třeba brát v potaz, že je to v kategorii young

adult. Není to Pán prstenů, Duna a podobné high fantasy. Storočí je, dle mého názoru, dokonalou knihou pro věkovou kategorii 15-25 let, je plné fantazie, lásky, intriků a myslím si, že rozhodně stojí za to počkat si na překlad druhého dílu, který je už teď na zahraničních webech hodnocen mnohem lépe než ten první.

(Alex Aster: Storočí. Přel. Zuzana Halamíčková. Praha, Yoli, 2023. 424 s., cena 499,- Kč)

Hodnocení: ****

Karolína Vinická

Komiks

OCTOBRIANINO POPRVÉ

Byla ukradena, v kufru převezena přes hranice, zneužita, přejmenována... a doposud s ní u nás nevyšel žádný regulérní obsáhlý komiks. Jednoduše napsáno, skutečný „život“ Octobriany je přinejmenším stejně uchvacující jako její komiksová dobrodružství. Ve zkratce jej shrnuje Tomáš Prokůpek v doslovu, obsírná práce na stejné téma vyšla před lety ve stejném nakladatelství (a opravdu si koleduje o nové vydání) - a tak nechme Petra Sadeckého a jeho podrazy spát, budíž jim země těžká. Autorská dvojice Ondřej Kavalír a Marek Berger, generačně skoro vnukové stvořitele Octobriany, přichází s obsáhlým barevným komiksem, který je i není tím, co čtenář od hrdinky očekává. Vypráví příběh zrodu i pouti za železnou oponu budoucí vlnadné hrdinky, dotváří mytologii kolem ní a v neposlední řadě portrétuje fiktivní střet Východu se Západem ve svébytně kombinovaném příběhu.

Jako většina komiksových tvůrců, kteří pro své ikonické hrdiny zvolili „druhou stranu“, ani tito jí nepředepsali osud ideologicky zblblého, prosocialisticky nadšeného tvora, jenž spravedlivými pěstmi drtí přísluhovače prohnílého kapitalismu, aby v boji za konečné vítězství lidu zvítězil, nebo padl. Octobriana se namísto lidu staví na stranu lidí, také trochu naivně, ale upřímně... jenže kolem působí mnohem větší síly, než je ona sama.

Klasická dobrodružná zápletka rovněž nechybí, ať už jde o střet s oživlými kostlivci nebo o boj proti aktivizovaným ozbrojeným silám obou politických táborů, ale všechno včetně Octobriany samé tu má rámec, který přesahuje standardní akční vyprávěnkou... a možná nebude všem po chuti.

Příběh sám, odkazy i způsob vyprávění jsou určeny zejména těm, kdo o Octobriane a její historii něco vědí. Ti ostatní sice nedostanou o tolik méně, případně jim něco dovysvětlí Tomáš Prokůpek (Děkujeme!), ale znalí si přeci jen více užijí.

Svébytný styl kresby je rovněž vzdálen prvoplánové historice o polo/nahé válečníci, jejímž hlavním úkolem je stavět se do takových pozic, aby vynikly její přednosti a zadnosti. Jistě, Octobriana se svlékne, a nikoliv jen ‚zády ke kameře‘, ale k lascivnosti mají tyto stránky daleko. S krví a násilím je to stejné, a s barevností koneckonců také.

Je tu prostě všechno... kromě postavy, se kterou by se čtenář mohl sžít. Sleduje události, ale neproniká do nich, neboť nemá prostřednictvím koho. Octobriana je mu vzdálená, světoví vůdci a korporátní vládcí ještě více, a ostatní postavy se víceméně pouze mihnou. Scenáriste drží otěže děje příliš pevně v rukou, aby se dali obvinít, že tuto zatačku nevybrali, naopak je vidět, že (většinou) přesně vědí, co dělají... ale komiks si prostě mnohem víc užijete než prožijete.

Možná by to ani nešlo; nevstoupíš dvakrát do téže řeky a a nepamětníků světové revoluce stále přibývá na úkor nás, a tak je lépe, že tento opus zamířil na lavici svědků a nikoliv obhájce dob/rodružství minulých. Každopádně je to výkon působivý a zařídí, že bojovnice ať už s rudou hvězdou na čele nebo bez neskončí zapomenuta v zaprášených archivech. (Octobriana. Scénář Marek Berger, Ondřej Kavalír, kresba a obálka Marek Berger. Labyrint a Euromedia a.s., Praha 2023. 264 s., cena 599,- Kč)

Hodnocení: ****

Filip Gotfrid

Medailonky autorů povídek v únoru 2024

Štěpán Tůma (*1988)

Miluje toulky přírodou, kvalitní literaturu a pohyb všeho druhu. Psaní se věnuje od roku 2020. Mezi své největší literární úspěchy řadí finálovou účast v CKČ (v r. 2023 obsadila 3. místo mikropovídka Šmejd a 7. místo povídka jako Cháron). V roce 2025 se chystá, ve spolupráci s nakladatelstvím HOST, vydat svůj debutový román. Jeho další literární cesty můžete sledovat na stepantuma.cz. Do finále soutěže Daidalos 2023 se dostala jeho povídka Skákavá Berta (zveřejněná v únoru 2024) a Poslední štace. Jeho zatím největší životní výhrou jsou synové Alfréd a Edmund, kteří budou jednou jeho čtenáři a kritiky a také svědky těžkých literárních zápasů.

David Šenk (*1977)

David Šenk je technooptimista, který věří v zářivou budoucnost Země. Fantastickou literaturu publikuje od roku 2000, jeho povídky se pravidelně objevují na stránkách žánrových časopisů (Ikarie, Pevnost, XB-1) i v antologiích (2101: Česká odysea, *MF*, Tváře budoucnosti, *Triton*, 2006: Česká sci-fi, *MF*), jeho první autorská sbírka *Smrtelní bohové* vyšla v roce 2011 v nakladatelství EPOCHA, v roce 2013 ji následovala sbírka *Proudové šílenství* a v roce 2015 sbírka *Srdce ledu*. V literární soutěži Ikaros a Daidalos se již třináctkrát probjoval do finále, v roce 2008 v soutěži zvítězil s povídkou *Ze dna Tucuruí*. Jeho zatím posledním románem je postapokalyptický *Prázdný svět* (2020). V únoru 2024 u nás publikoval povídku *Na vlastní oči*.

Vít Martin Matějka (*1982)

Narodil se v roce nejlepšího pop-artu v Písku. Vystudoval lékařskou fakultu v Plzni, kde se následně usadil a začal pracovat jako profesionální travič lidí - onkolog. Tvůrčím psaním se zabývá již od středoškolských let, kterážto pokusy snad pohřbil čas. Literárních soutěží se účastní se střídavými úspěchy, nejvíce pak hororových soutěží, protože při inspiraci českým zdravotnictvím to ani jinak nejde.

Kromě psaní se ve volných chvílích věnuje sjíždění kopců na snowboardu nebo na kole. Knižně mu vyšli dva díly dětské dobrodružné série Klubu Klikarů - Boj o Krkavec a Prokleté velikonoce. Jeho povídka Flétnistka, otištěná v únorovém čísle, se dostala do finále soutěže Daidalos 2023.

Martin Lochman (*1989)

Narodil se roku v Čadci, většinu života strávil v Praze, než ho osud natrvalo zavál do zahraničí. Vystudoval Informační studia a knihovnictví na Univerzitě Karlově, v současnosti pracuje jako akademický knihovník v univerzitní knihovně Maltské university. Sci-fi píše s přestávkami už od malička, posledních několik let však téměř výhradně v angličtině. Na domácí půdě zaznamenal výraznější úspěchy jako finalista soutěží Ikaros (2006), Ježíšku, já chci plamenomet (2007) a Daidalos (2019-2023); v zahraničí se jeho práce objevily například na stránkách britského SFFH magazínu *Kzine*, amerických *New Myths*, *Theme of Absence* nebo *Four Star Stories*, včetně několika antologií. Jeho debutová sbírka *All Quiet in the Milky Way: Ray M. Holler's Adventures vol. 1* vyšla v prosinci 2023. Po povídkách *Děšť*, *Setkání po letech*, *Co po nás zůstalo*, *Něco sladkého na zub* a *Ve vodě, na souši* se nyní mohli čtenáři setkat s Pseudoprůvodcem postapokalyptickým světem. V záloze čeká ještě finální povídka z Daidala O lodích, posádkách a náhodných setkáních.

Marie Pospíšilová (*1981)

Narodila se v Šumperku, který však ve jménu lásky vyměnila za Uničov, kde žije doposud.

Psát ji bavilo vždycky, ale ze řetězu se utrhla až v prosinci 2020, kdy jí v nakladatelství Epoque vyšla ironická a černohumorná *Kronika rodu Příšeráků*. Vloni si splnila sen a s povídkou *Můj miláček Lisa* vyhrála soutěž Daidalos. Nevyhýbá se temným stránkám dětství, což dokázala i v novele *V pekle jsme všichni Hébert*. Zde dala literární tvar vzpomínkám chovanců kanadských křesťanských sirotčinců. Publikuje pod pseudonymem Madla Pospíšilová Karasová. Momentálně učí na střední škole, nerada žehlí a občas dělá humory na facebookové stránce *Zápisky zhrzené spisovatelky*. Do únorového čísla přispěla povídkou *Pravda je tam někde*.

Nové knihy

Abnett, Dan - Sabbatiny světy (Polaris)

Napříč Sabbatinými světy se vede krutá válka, válka, která může skončit jedině vítězstvím nebo zkázou.

Abnett, Dan - Dvojitý orel (Polaris)

Román ze světa Warhammer 40 000 odehrávající se na válkou zmítaných Sabbatiných světech.

Antologie - Noc splněných přání (Canc)

Dejte si pozor na to, co si přejete. Noc splněných přání. Ale ne těch vašich! Nebo ano?

Antologie - Prokletí - antologie bajek nejtemnějších (Laser)

Dvacet prokletí, starých i nových, od nejprodávanějších fantasy autorů a autorek, jako jsou Neil Gaiman, Karen Joy Fowler, Christina Henry, M. R. Carey a Charlie Jane Anders.

Ashton, Edward - Mickey7 (Triton)

Mickey7 je postradatelný člen lidské výpravy vyslané kolonizovat ledový svět Niflheim.

Čechal, Jiří - Továrna na skořápky (Pointa)

Sci-fi novela o boji člověka se strojem.

Freiová, Kristýna - Syn draka (Brána)

Někdo touží po moci, někdo po svobodě a někdo jen po setkání se starým přítelem. A co když Draculu nestvořil Dábel, ale Bůh?

Hearne, Kevin - Oberonova předehra (Laser)

Oberon je borec. Oberon je nejlepší. Oberon je mistr všeho, co dělá. Oberon je... pes.

Kadečková, Tereza - Ve větvích Yggdrasilu (Golden dog)

Agátin život se konečně srovnal. Má kde bydlet, stabilní práci, pár kamarádů. Po letech problémů se všechno zdá skvělé. Než se ztratí v lese. Než se ji kamarád pokusí zastřelit. A než taxíkem srazí severského boha.

Kao, Linda - Dáblovo znamení (Yoli)

Síly dobra nejsou jediné, které na světě působí. Sám Lucifer může označit duši, která měla zemřít, a poslat ji zpátky do světa živých, aby vykonala jeho zlou vůli

Keisling, Todd - d'áblův potok (Fobos)

Asi pětadvacet kilometrů od městečka Stauford v Kentucky se nachází Dáblův potok. Podle místní legendy u něj stával kostel Církve svatých hlasů našeho Pána – sekty smrti, v níž Jacob Masters kázal evangelium bezejmenného boha.

Mandel, Emily St. John - Moře klidu (Argo)

Román o umění, lásce a pandemii napříč časem i prostorem.

Martin, George R.R. - Vzestup draka (Argo)

Vzestup draka je bohatě ilustrovanou kronikou počátku a rozmachu vlády Targaryenů v Západozemí, detailně propracovaném světě George R. R. Martina.

Mellick III, Carlton - Orgie v chomoutu (Carcosa)

Příběh o svatbě, manželství a hnízdečku lásky v domě uprostřed lesa, kde je všechno úplně jinak.

Michálková, Simona - Bez duše (BRK)

Jistě je to jen sen, protože kdyby to, co tenhle Darrow říká, byla pravda, pak Ale ne! Vodníci přece neexistují!

Pheby, Alex – Mordie (Planeta9)

Tajnosti a mrtvolky jsou skryty v katakombách pod mordii.

Sychra, Karel - Po stopách vesmírných turistů (Pointa)

Soubor povídek, které vás zavedou do světa žánrů dobrodružné literatury, sci-fi, mystery a fantasy.

Thomson, Jamie - Válkou zmítané království (Mytago)

Vydej se na cestu za pohádkovým dobrodružstvím do zemí za hranicemi představitosti.

Tremblay, Paul - Klub nosičů rakví (Fobos)

Důmyslně vystavěný psychologický thriller o zvláštním, křehkém a místy nebezpečném přátelství překonávajícím čas i prostor.

Webb, Wendy - Strážkyně Metsan Valo (Vendeta)

Když Anniinu rodinu postihnou další tragické události, nezbývá jí než co nejrychleji odhalit, kdo a z jakého důvodu její nejbližší ohrožuje.

Komiksy

Johns, Geoff - Aquaman: Válka o trůn (Crew)

Zlověstné síly poštvávají oba Aquamanovy světy do vzájemné války. Až se oceány vzednou, aby zaplavily jeho domov na souši, bude Aquaman schopen vyjednat mír s národem, který opustil?

Majling, Daniel - Gamer Den první (Labyrint)

První část třídílného komiksového románu začíná dramaticky, když nedaleko Plešivce spadne do nezakryté šachty malý chlapec

Miura, Kódži - Mládí na hřišti (Crew)

Taiki Inomata z badmintonového klubu se zamiluje do starší spolužačky Činacu Kano z basketbalového klubu, jejíž zápal pro trénink mu dočista uhrane.

Sandoval, Tony - Pohovka a mrtvola (Comics Centrum)

Podivuhodný příběh s podivnými lidmi a možná i vlkodlaky.

Soule, Charles - Osm miliard přání (Mighty Boys)

Jak by takové přání ovlivnilo ostatní lidi a svět? Přemýšleli byste o tom vůbec? A byl by takový svět ještě k žití?

Soule, Charles – Kletba (Mighty Boys)

„Tak vy chcete vidět kouzlo?“ Do našeho světa je vyslán zlý čaroděj, který má za úkol jej zničit

Audioknihy

Asimov, Isaac - Druhá nadace (OneHotBook)

Audiokniha Druhá Nadace obsahuje třetí díl sci-fi série Isaaca Asimova. Čte Martin Myšička.

Sněgoňová, Kristýna - Krev pro divoženku (Epocha)

Audiokniha Krev pro divoženku, autorka Kristýna Sněgoňová, čte Anita Krausová, režie Helena Rytířová.

Karolína Vinická

Časopis XB-1 – únor 2024

Redakce: Vlado Ríša, Františka Vrbenská, Hana Mudrová, Martin Šust

Obálka, sazba: Saša Rusevský

© Časopis XB-1 s.r.o.